

Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка. 2017. № 3. С. 36–44.

4. Шишак А. Формування навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи в процесі роботи з цифровою інформацією. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. 2021. № 2. С. 34–41.*

Тетяна Поврозник,

здобувач другого (магістерського) ступеня вищої освіти

кафедри освітології і педагогіки,

Західноукраїнський національний університет

Науковий керівник – Оксана Писарчук,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри освітології і педагогіки,

Західноукраїнський національний університет

ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Сучасний освітній процес невід’ємно пов’язаний з використанням новітніх цифрових технологій. Їхнє застосування в початковій школі не лише розширює можливості для навчання, а й допомагає розвивати критичне мислення, сприяє формуванню навичок самостійного навчання та вдосконаленню комунікативних вмінь. Інтеграція цифрових технологій у навчальний процес початкової школи є важливою складовою реформування освітньої системи в Україні, що відповідає вимогам часу та потребам дітей, які зростають у цифровому середовищі. Враховуючи високий рівень технологічного розвитку, питання інтеграції сучасних інформаційних технологій у навчання стає не лише актуальним, а й необхідним для забезпечення конкурентоспроможності освіти.

На більшості уроків у початкових класах ЗЗСО вчителі активно використовують цифрові технології, зокрема під час вивчення математики. Використання таких інструментів сприяє розвитку пізнавального інтересу учнів молодшої школи, адже цифровий формат подання та опрацювання матеріалу відповідає сучасним потребам дітей. Це дає змогу встановити зв’язок між їхнім навчанням і позашкільною діяльністю.

Одним з головних завдань є адаптація навчальних програм до цифрових технологій, що передбачає зміну традиційних підходів до навчання. Використання електронних підручників, інтерактивних дошок, освітніх платформ, а також онлайн-ресурсів допомагає не тільки урізноманітнити уроки, але й робить їх більш інтерактивними та доступними для дітей. Цифрові технології створюють умови для індивідуалізації навчання, що особливо важливо в початкових класах, коли діти ще перебувають на етапі формування базових знань та навичок. Вчителі мають можливість застосовувати різноманітні цифрові інструменти для розв’язання завдань, що сприяють

розвитку пізнавальної діяльності учнів, їхніх творчих здібностей і навіть емоційного інтелекту.

Інтеграція цифрових технологій у навчальний процес дозволяє створити більш гнучке середовище для навчання, де учні можуть працювати в темпі, який відповідає їхнім індивідуальним особливостям. Це важливо для розвитку самостійності та відповідальності в навчанні, що є основою для успішного навчання в наступні роки. Використання онлайн-ресурсів і платформ дозволяє дітям працювати над завданнями вдома, отримувати миттєвий зворотний зв'язок та працювати з додатковими матеріалами, що дає можливість заповнювати прогалини у знаннях. Цифрові технології також сприяють розвитку комунікативних навичок дітей через інтерактивні заняття, онлайн-обговорення, відеоконференції, що сприяє розвитку вміння працювати в команді та виражати свої думки.

Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі має й інші переваги, зокрема покращує мотивацію до навчання, підвищує інтерес учнів до різних предметів та дисциплін, робить процес навчання більш захопливим та динамічним. Сучасні технології дозволяють застосовувати мультимедійні ресурси, анімації, відеоматеріали, що робить матеріал більш доступним для сприйняття, особливо для дітей, які мають різний рівень розвитку. Водночас, інтеграція цифрових технологій в навчальний процес ставить нові вимоги до педагогічної майстерності вчителів, які повинні володіти не тільки базовими знаннями з педагогіки та психології, а й бути готовими до застосування новітніх технологій в класі.

Важливим аспектом є підготовка педагогів до роботи з цифровими технологіями. Вчителі початкових класів повинні бути не лише користувачами сучасних гаджетів та програмного забезпечення, а й ефективно використовувати ці інструменти для організації навчального процесу. Це вимагає від педагогів постійного професійного розвитку, участі в тренінгах, семінарах і курсах підвищення кваліфікації, що зумовлює потребу в системному підході до підготовки педагогів для роботи в умовах цифрової трансформації освіти.

Таким чином, інтеграція цифрових технологій у навчальний процес початкової школи є невід'ємною частиною сучасної освітньої реформи. Вона дозволяє створити умови для розвитку креативних, комунікативних, критичних та інформаційних навичок учнів, що сприяє їхній підготовленості до життя в цифровому суспільстві. Це забезпечує більшу інклюзивність навчання, розширює можливості для самовираження дітей і створює нові шляхи для їхнього розвитку.

Список використаних джерел

1. Інтеграція цифрових технологій в освітній процес: виклики та перспективи: монографія / Саєнко Н. С., Голуб Т. П., Лавриш Ю. Е., Лук'яненко В. В., Литовченко І. М. Київ: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. 220 с.

2. Кулімова Ю. Г. Використання веб-технологій у процесі психолого-педагогічної підготовки майбутніх вчителів початкової школи. *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету»*. 2020. № 8. С. 34–41.

3. Хижняк І. А., Власенко К. В., Вікторенко І. Л., Величко В. Є. Готовність майбутніх фахівців початкової освіти до застосування цифрових засобів навчання в професійній діяльності. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Том 86, № 6. С. 106–122.

4. Шишак А. М. Використання цифрових засобів на уроках математики у початковій школі. *Сучасні підходи та перспективи професійного розвитку фахівців соціономічних професій. Науковий вісник КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Вінниця, 23-24 листопада 2023 р.). Вінниця : КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти», 2023. Вип. 2 (28). С. 75–79.

Паула Поперечна,

здобувач другого (магістерського) ступеня вищої освіти
кафедри освітології і педагогіки,

Західноукраїнський національний університет

Науковий керівник – Володимир Чайка,

доктор педагогічних наук, професор,

в.о. завідувача кафедри освітології і педагогіки,

Західноукраїнський національний університет

ВПРОВАДЖЕННЯ СЕРЕДОВИЩНОГО ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сучасна освіта акцентує увагу на інклюзивному підході, який передбачає врахування індивідуальних потреб кожної дитини, зокрема дітей з особливими освітніми потребами. У цьому контексті важливим є впровадження середовищного підходу до організації навчання і виховання таких дітей у закладах дошкільної освіти. Середовищний підхід передбачає створення сприятливих умов для розвитку дітей, які дозволяють їм повною мірою реалізувати свої потенційні можливості, забезпечуючи доступ до освіти незалежно від їхніх особливостей.

Забезпечення ефективного навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами вимагає інтеграції різноманітних методів, стратегій і підходів, спрямованих на створення інклюзивного середовища. Середовищний підхід, в основі якого лежить принцип підтримки і розвитку кожної дитини, передбачає не лише адаптацію фізичного простору, а й зміни в організації навчального процесу, виборі методів та засобів навчання. Важливим є створення умов, в яких дитина з особливими освітніми потребами може взаємодіяти з однолітками, розвиватися, вчитися, а також бути включеною в соціум.

Важливим аспектом середовищного підходу є організація навчального простору, який має бути доступним і комфортним для всіх дітей, незалежно від їхніх фізичних, психологічних чи інтелектуальних можливостей. Приміщення повинні бути обладнані відповідно до вимог доступності, безпеки та зручності